gemeente Stichtse Vecht

ARCHIEF

B&W Voorstel

Agendapunt nummer
11
Portefeuillehouder
J.W.E. Klomps
Registratienummer
VB/19/94803
Zaaknummer
Z/19/157401
Registratiedatum
9 april 2019
Uiterste datum behandeling in raad

Datum collegevergadering
16 april 2019

Onderwerp
Trendlijnen Stichtse Vecht

Paraaf + datum:

Team
Economie en duurzaamheid

Opsteller
Valesca Van den Bergh

Programmamanager
Dennis Boekhout

Openbaar Openbaar

Ondernemingsraad Nee

Bijlagen
1. Rapport Verleden, heden en toekomst, Trendlijnen van Stichtse Vecht

Besluit college CONFORM ADVIES

Advies te nemen besluit

1. Het trendlijnenrapport vaststellen als onderlegger voor de nog op te stellen Omgevingsvisie en het Position Paper van het college.
2. Het trendlijnenrapport ter kennisname aan de raad toesturen.

94803_1/HA1

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

TOELICHTING

Inleiding

In 2021 wordt de Omgevingswet van kracht. In de nieuwe wet is vastgelegd dat alle gemeenten voor hun hele grondgebied een omgevingsvisie moeten opstellen. Het gaat hier om een strategische visie voor de lange termijn. Ter voorbereiding op de omgevingsvisie zijn in 2018 de trendlijnen voor Stichtse Vecht opgesteld. Voorliggend trendlijnenrapport "Verleden, heden en toekomst, Trendlijnen van Stichtse Vecht" is het eindresultaat (zie bijlage).

Het trendlijnenrapport laat zien hoe het grondgebied van Stichtse Vecht zich door de wisselwerking van mens en natuur heeft ontwikkeld. Het geeft inzicht in de manier waarop het verleden doorwerkt in onze huidige leefomgeving. Dit zijn de trendlijnen van Stichtse Vecht. Deze trendlijnen zijn het vertrekpunt voor de toekomst. Zij zijn hiermee een mooie bouwsteen voor de omgevingsvisie. Zij helpen ons om weloverwogen keuzes te maken, bij (grootschalige) opgaven die op ons af komen, in relatie tot de rijke historie van onze gemeente. De trendlijnen zijn daarom ook een onderlegger voor de bestuurlijke Position Paper van Stichtse Vecht.

NB:
In een afzonderlijk B&W advies wordt tegelijkertijd het Position Paper aangeboden. Het Trendlijnenrapport, de 4 analyse rapporten U10 als bouwstenen voor de REP en de Omgevingsvisie worden in onderlinge samenhang bekeken.

Pilot Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Vanwege de unieke historische kwaliteiten van Stichtse Vecht werd Stichtse Vecht in 2017 door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verkozen tot een van de twee pilotgemeenten in Nederland om erfgoed in de ruimtelijke ordening in te brengen, specifiek voor de omgevingsvisie. Voorliggend rapport is het eindresultaat van de pilot. De pilot zal door de rijksdienst ter lering en inspiratie worden gebruikt en gepubliceerd.

Het trendlijnenrapport
In Stichtse Vecht kennen we acht trendlijnen, te weten: het watersysteem, de (rivier)dorpen, veenontginning, buitenplaatsen, waterlinies, grote infrastructuur en suburbanisatie en industrialisatie en het recreatielandschap. Per trendlijn zijn verleden, heden en toekomst uitgewerkt in het rapport.

In het rapport wordt beschreven dat de unieke waarde van Stichtse Vecht is, dat hypermoderne en historische structuren zij aan zij liggen. Stichtse Vecht leeft als het ware op twee snelheden: een "snelle Vecht" (de bundel van spoorlijn, snelweg, bedrijventerreinen etc.) en een "langzame Vecht" (buitenplaatsen, recreatiegebied, landelijk gebied etc.). Het naast elkaar bestaan van deze grote structuren is een grote troef voor Stichtse Vecht en moeten we bewaren (zie conclusies en aanbevelingen in het rapport). In de aanbevelingen wordt een onderverdeling gemaakt in de vier deelgebieden: de "Snelle Vecht", de "langzame Vecht", veenweidegebied westzijde en veenweidegebied oostzijde. In de eerste plaats heeft het prioriteit om een integrale visie te ontwikkelen voor de snelle Vecht, omdat voor nieuwe ontwikkelingen vooral naar deze zone gekeken wordt. Met deze visie houden we de regie op nieuwe ontwikkelingen en hiermee op de kwaliteit en kunnen we onze eigen positie in relatie tot de regionale opgaven scherp krijgen.

Kaderstellend Koersdocument omgevingsvisie
Voor de omgevingsvisie wordt binnenkort in de raad een opdracht voor de Omgevingsvisie opgehaald door middel van een Kaderstellend Koersdocument, zoals afgesproken in de collegeretraite van 29 maart 2019. Het koersdocument beschrijft de huidige lokale en regionale context en geeft aan hoe het proces van de omgevingsvisie hiermee omgaat en geeft een eerste ruimtelijke koers omgevingsvisie 1.0 door gebruik te maken van het trendlijnenrapport.

94803_1/HA2

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Argumenten

- De trendlijnen bouwen voort op keuzes en projecten die de gemeente Stichtse Vecht eerder maakte. In 'Focus op morgen, 2013-2040' staat dat de ligging en rijke historie van de gemeente bepalend is voor de kernkwaliteiten: *"Het gaat om wat je als streek BENT". Op je eigenheid kan je verder bouwen."* (Hans Mommaas). Die eigenheid werd door Marinke Steenhuis (SteenhuisMeurs) beschreven in een narratief voor Stichtse Vecht met acht verhaallijnen, als onderdeel van de Ambitienota Cultuur 2017. In het collegewerkprogramma 2018 - 2022 is opgenomen om de verhaallijnen ruimtelijk te vertalen naar trendlijnen, die als basis dienen voor de omgevingsvisie.
- Het trendlijnenrapport is een mooi vertrekpunt voor de omgevingsvisie. De trendlijnen zijn een 'gegeven', ofwel de grondplaat die als uitgangspunt gaat dienen. Hiermee spelen we direct in op de nieuwe Omgevingswet die verlangt dat cultuurhistorie een uitgangspunt is bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- De trendlijnen helpen ons om weloverwogen keuzes te maken in de omgevingsvisie, die passen bij de ruimtelijke kwaliteit en historische rijkdom van de gemeente. Ook helpen zij om de discussie te voeren over (regionale) strategische opgaven. Er wordt een relatie gelegd met de grote (regionale) opgaven waar we voor staan met een ruimteclaim (o.a. mobiliteit, energietransitie, woningbouw, bodemdaling, landbouw, water, etc.). Sommige opgaven blijken heel goed te passen bij een bepaalde trendlijn of juist helemaal niet te passen bij een andere. Het rapport geeft hier inzicht in, zonder voor te schrijven waar iets wel of niet kan.
- Het Trendlijnenrapport helpt om de ambities in de regio te kunnen formuleren. Deze zijn nodig voor het Ruimtelijk Economisch Programma U10 (REP). Het gaat om de vraag hoe Stichtse Vecht zich wil positioneren in de regio en hoe de gemeente bij wil dragen aan de grote maatschappelijke opgaven op het gebied van woningbouw, economische ontwikkeling, mobiliteit, energietransitie en de ontwikkeling van groen/landschap.

Kanttekeningen

Het trendlijnenrapport geeft niet aan waar iets wel of niet kan, omdat hier een integrale belangenafweging voor nodig is. Deze afweging komt pas in de omgevingsvisie zelf aan bod. Per trendlijn worden suggesties gedaan wat betreft maat, schaal en karakter van ingrepen in het landschap in relatie tot de cultuurhistorie van de gemeente. Echter dit geeft geen antwoord op concrete ruimtelijke vraagstukken, waar zich overigens ook het hogere abstractieniveau niet voor leent.

Uitvoering

Het vervolg op het trendlijnenrapport is de verankering van de trendlijnen in de omgevingsvisie.
In het traject van de omgevingsvisie zal bepaald worden hoe invulling wordt gegeven aan de aanbevelingen uit het trendlijnenrapport.

Communicatieparagraaf

De trendlijnen zijn gebaseerd op de verhaallijnen voor Stichtse Vecht die werden opgesteld als onderdeel van de Ambitienota Cultuur 2017. Deze verhaallijnen zijn in een breed participatietraject tot stand gekomen. In dit traject is uitvoerig gesproken met diverse externe partijen.

Voor de trendlijnen werd gewerkt in een projectteam, waarin van meet af aan diverse erfgoedpartijen waren vertegenwoordigd. Ook werd een expertgroep geraadpleegd, waarin elf externe deskundigen vertegenwoordigd waren, voor de feedback op de concepttrendlijnen. Verder heeft de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed (RCE) meegekeken in het traject. Participatie met inwoners heeft nog niet plaatsgevonden, omdat dat in de omgevingsvisie zelf gebeurt, omdat daar pas de integrale afweging plaatsvindt.

94803_1/HA3

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 **F** 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Op 16 oktober 2018 is de gemeenteraad in een informatieve commissievergadering inhoudelijk geïnformeerd. Er is een presentatie gegeven over de trendlijnen.

Raadsinformatiebrief
Het trendlijnenrapport zal ter kennisname aan de raad worden toegestuurd.
Verder wordt de raad geïnformeerd via de raadsinformatiebrief die is toegevoegd aan het B&W advies over het Position Paper.

Financiële paragraaf
Dit voorstel kent geen financiële aspecten. Het rapport is reeds afgerond en is gefinancierd door de Rijksdienst van het Cultureel erfgoed en een gemeentelijk bijdrage.

Juridische paragraaf
Niet van toepassing.

Risicoparagraaf
Niet van toepassing.

Duurzaamheidsaspecten
De trendlijnen helpen ons om keuzes te maken in de omgevingsvisie, die passen bij de ruimtelijke kwaliteit en historische rijkdom van de gemeente. Hiermee wordt bijgedragen aan de duurzame instandhouding van landschap en erfgoed in onze gemeente. Dit geldt ook voor de energietransitie, waarbij we voor ruimtelijke keuzes komen te staan die in samenhang met landschap en erfgoed moeten worden gemaakt.

Overige aspecten
Er zijn geen overige aspecten.

94803_1/HA4